

1. ZMIANY OD 1 STYCZNIA 2020 R.

+ Informowanie naczelnika urzędu skarbowego o ustanowieniu zarządcy sukcesyjnego

1 stycznia 2020 r. tytuł ustawy o zarządzie sukcesyjnym został zmieniony na: ustawa o zarządzie sukcesyjnym przedsiębiorstwem osoby fizycznej i innych ułatwieniach związanych z sukcesją przedsiębiorstw. Do tej zmiany została dostosowana treść art. 2 pkt 38 ustawy o VAT. Nowelizacja ta ma jednak charakter techniczny.

To nie jedyna zmiana w ustawie o VAT związana z zarządem sukcesyjnym. Do końca 2019 r., na podstawie art. 96 ust. 7a ustawy o VAT, podatnicy będący osobami fizycznymi mieli obowiązek informowania naczelnika urzędu skarbowego o dokonaniu wpisu do CEIDG ustanowionego przez siebie zarządcy sukcesyjnego (jak również o zmianach w tym wpisie). Dopełnienie tego obowiązku skutkowało tym, że podatnicy ci z chwilą śmierci nie byli wykreśleni z rejestru podatników VAT. Jedynie aktualizowany był ich status w tym rejestrze z podatnika będącego osobą fizyczną na podatnika będącego przedsiębiorstwem w spadku.

1 stycznia 2020 r. został uchylony art. 96 ust. 7a ustawy o VAT, a nowe brzmienie otrzymał art. 96 ust. 8a ustawy o VAT. Jest to związane ze zmianami w art. 22 ustawy o Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej i Punkcie Informacji dla Przedsiębiorcy. Dlatego nie trzeba będzie informować naczelnika urzędu skarbowego o ustanowieniu zarządcy sukcesyjnego lub jego zmianie. Te informacje będzie on otrzymywał z Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej.

Od 1 stycznia 2020 r. to CEIDG, a nie podatnik, jest zobowiązana przekazywać do urzędu skarbowego dane dotyczące zarządcy sukcesyjnego lub o jego zmianie drogą elektroniczną. Takie informacje powinny być przekazane nie później niż w dniu roboczym następującym po dniu uzyskania informacji lub jej zmiany.

W razie śmierci podatnika podstawą aktualizacji jego statusu jako podatnika będzie informacja przesłana bezpośrednio z CEIDG w przypadku wpisów dokonanych od 1 stycznia 2020 r.

Z powodu braku przepisów przejściowych należy przyjąć, że CEIDG będzie informowała urząd o wpisach dotyczących zarządcy sukcesyjnego dokonanych po 31 grudnia 2019 r. O wcześniejszych wpisach podatnik powinien zawiadomić urząd osobiście.

KOMENTARZ: Zmianę należy ocenić pozytywnie. Znosi ona dodatkowy obowiązek nałożony na podatników związany z informowaniem organów podatkowych o ustanowieniu lub zmianie zarządcy sukcesyjnego. Wystarczy poinformować o tym CEIDG, która następnie przekaże te dane naczelnikowi urzędu skarbowego.

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 2 pkt 38, art. 96 ust. 7, 7a i 8a ustawy z 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług – j.t. Dz.U. z 2018 r. poz. 2174; ost.zm. Dz.U. z 2019 r. poz. 2200

– Nowe zasady wystawiania faktur do paragonów

Z dniem 1 stycznia 2020 r. zostały dodane ust. 5–7 do art. 106b ustawy o VAT. Przepisy te ograniczają możliwość wystawiania faktur do paragonów na rzecz podatników.

Po zmianie faktura nadal może zostać wystawiona, gdy sprzedaż została wcześniej udokumentowana paragonem. Jeżeli jednak w momencie dokonywania sprzedaży nabywca nie ujawnił się jako podatnik lub osoba działająca w imieniu podatnika, faktura nie powinna być wystawiana na podatnika, lecz na nabywcę jako osobę prywatną.

Do końca 2019 r. nie było przepisów wprost wyłączających możliwość wystawiania faktur w przypadku, gdy w momencie dokonywania sprzedaży nabywca nie ujawnił się jako podatnik lub osoba działająca w imieniu podatnika. W konsekwencji powszechne było wystawianie faktur wskazujących jako nabywców podatników, nawet jeżeli w momencie sprzedaży nie doszło do takiego ujawnienia.

W celu ograniczenia tej praktyki z dniem 1 stycznia 2020 r. nowe przepisy pozwolą wystawić fakturę na rzecz podatnika tylko w sytuacji, gdy na paragonie został wskazany numer identyfikacji VAT (w szczególności NIP) tego podatnika. Dlatego gdy sprzedaż zostanie udokumentowana paragonem:

- 1) z numerem identyfikacyjnym VAT nabywcy – na jego żądanie sprzedawca będzie obowiązany wystawić fakturę na podatnika, którego numer VAT został wskazany na paragonie,
- 2) bez numeru identyfikacyjnego VAT nabywcy – na jego żądanie sprzedawca będzie obowiązany wystawić fakturę na nabywcę jako osobę prywatną; na takiej fakturze nie będzie można wskazać numeru VAT (zwłaszcza NIP) nabywcy; taka faktura nie uprawnia do odliczenia z niej VAT.

Wskazanej zmianie towarzyszy określenie sankcji dla podatników wystawiających faktury z NIP nabywcy do sprzedaży udokumentowanej paragonami bez numeru NIP. Sankcje są także przewidziane dla podatników, którzy ujmują tak wystawione na nich faktury w ewidencji VAT. Podatnikom za takie błędy organy podatkowe będą ustalać dodatkowe zobowiązanie podatkowe. Będzie ono wynosić 100% kwoty podatku wykazanego na fakturze wystawionej do sprzedaży udokumentowanej paragonem bez numeru NIP nabywcy (art. 106b ust. 6 i art. 109a ustawy o VAT). Dodatkowe zobowiązanie podatkowe nie będzie ustalane w stosunku do osób fizycznych (zarówno sprzedawcy, jak i nabywcy), które za ten sam czyn ponoszą odpowiedzialność za wykroczenie skarbowe albo za przestępstwo skarbowe. Takim czynem może być, przykładowo, bezpodstawne odliczenie podatku naliczonego z faktury wystawionej z naruszeniem art. 106b ust. 5 ustawy o VAT i narażenie przez to podatku na uszczuplenie (art. 56 Kodeksu karnego skarbowego).

Nie wszystkie używane przez podatników kasy rejestrujące umożliwiają wskazywanie NIP na paragonie. Podatnicy używający takich kas od 1 stycznia 2020 r. nie mogą wystawiać na rzecz podatników faktur z ich NIP-em, gdy sprzedaż zostanie udokumentowana paragonem. Dlatego kupujący – we własnym interesie – muszą zadbać o to, by wcześniej zgłaszać sprzedawcy, w jakim charakterze dokonują zakupu.

Nowe przepisy, ograniczające możliwość wystawiania podatnikom faktur do sprzedaży udokumentowanej paragonami, nie dotyczą podatników świadczących usługi taksówek osobowych, z wyłączeniem wynajmu samochodów osobowych z kierowcą (PKWiU 49.32.11.0) – art. 106b ust. 7 ustawy o VAT. Nadal mogą oni wystawiać faktury z NIP nabywcy do sprzedaży udokumentowanej paragonem bez tego numeru.

Nowe przepisy mają zastosowanie do sprzedaży zaewidencjonowanej przy zastosowaniu kasy rejestrującej od 1 stycznia 2020 r. W przypadku sprzedaży zaewidencjonowanej do końca 2019 r. faktury wystawiamy na starych zasadach.

KOMENTARZ: Wprowadzana zmiana ma na celu wyeliminowanie procedury handlu paragonami i wystawiania faktur osobom, które nie dokonały zakupów. Dla budżetu będzie ona miała zapewne pozytywne skutki.

Jednak podatnikom nowe przepisy utrudnią życie. Będą musieli pamiętać, dokonując zakupów, aby zawsze uprzedzić sprzedawcę, w jakim charakterze występują. Nie wszystkie kasy pozwalają na wpisywanie numeru NIP nabywcy. W takim przypadku sprzedawca będzie zobowiązany wystawić podatnikowi tylko fakturę. Ponadto naruszenie tych zasad jest zagrożone wysokimi sankcjami.

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 106b ust. 5–7, art. 109a ustawy z 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług – j.t. Dz.U. z 2018 r. poz. 2174; ost.zm. Dz.U. z 2019 r. poz. 2200